

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy, soudce JUDr. Ivo Pospíšila a soudkyně JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **H. E. M.**, zastoupen Mgr. Umarem Switatem, advokátem se sídlem Dědinova 2011/19, Praha 4, proti žalované: **Policie ČR, Krajské ředitelství policie hl. města Prahy**, se sídlem Kaplanova 2055/4, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 11. 2019, č. j. KRPA-404511-12/ČJ-2019-000022-ZZC, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 1. 2020, č. j. 13 A 81/2019 – 32,

takto:

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Ustanovenému zástupci žalobce, advokátovi Mgr. Umaru Switatovi, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši **3.400 Kč**, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaná napadeným rozhodnutím zajistila žalobce dle § 124 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť žalobce nevycestoval z území v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění. Uložení zvláštních opatření dle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců dle žalované nebylo možné použít, neboť žalobce je nemajetný a finančně závislý na své bývalé manželce, na území pobývá neoprávněně, porušil právní předpisy,

rozhodnutí o správním vyhoštění již jednou zmařil a v minulosti mařil též rozhodnutí, kterým mu byl uložen zákaz řízení motorových vozidel.

[2] Žalobu proti rozhodnutí žalované Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) napadeným rozsudkem zamítl. Ztotožnil se s žalovanou v tom, že žalobce by se vyhoštění mohl vyhýbat a existuje vysoké riziko, že ani v případě použití zvláštních opatření by nevycestoval, přestože má v České republice hlášenou adresu. Pokud jde o nemajetnost žalobce, o té hovořil on sám při podání vysvětlení dne 27. 11. 2019. Městský soud zdůraznil, že žalobce byl v minulosti opakovaně odsouzen v trestních řízeních, bylo mu uloženo správní vyhoštění, pravomocné a vykonatelné rozhodnutí o něm nerespektoval a nepodnikl potřebné kroky k opuštění území České republiky. Žalobce nepracuje, není výdělečně činný a finančně je závislý na své bývalé manželce, se kterou žije. S ohledem na protiprávní jednání, kterého se žalobce dopouští na území České republiky, veřejný zájem na tom, aby nemohlo dojít ke zmaření výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění, převáží nad zájmem žalobce na rodinný a soukromý život, což již obdobně konstatoval městský soud i v řízení o žalobě proti rozhodnutí o správním vyhoštění.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[3] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost. Namítá, že na území České republiky má pevné rodinné zázemí, neboť zde žije 26 let se svou družkou J. E. M., bývalou manželkou, přičemž jejich soužití je obdobné vztahu manželskému. Ta se k věci v průběhu správního řízení vyjadřovala a je zjevné, že má ke stěžovateli pevný citový vztah, všestranně jej podporuje a má dostatek finančních prostředků. Tvzení, že není možné předpokládat, že by žalobce složil finanční záruku dle § 123b odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, je proto v rozporu s tvrzením stěžovatele a vyjádřením jeho družky.

[4] Obdobně i k možnosti uložení zvláštního opatření podle § 123b odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců (povinnost osobně se hlásit na policii ve stanovené době) stěžovatel uvádí, že je v jeho vlastním zájmu zdržovat se na hlášené adrese ve společné domácnosti s družkou, neboť má zájem o zachování tohoto vztahu i do budoucna.

[5] Napadené rozhodnutí je také nepřiměřeným zásahem do rodinného a soukromého života stěžovatele, neboť stěžovateli a jeho družce bere naději na zachování pevného rodinného vztahu, který si oba přejí do budoucna realizovat v České republice.

[6] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), přípustná. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

[8] Po posouzení obsahu kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost **není** důvodná.

[9] Podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců *policie je oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění*

již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud cizinec nevycestoval z území v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění.

[10] Tato právní úprava je odrazem obecného principu subsidiarity zajištění, které by mělo být použito pouze tehdy, nepostačuje-li k dosažení sledovaného účelu uložení mírnějších opatření, mezi něž patří zvláštní opatření za účelem vycestování dle § 123b zákona o pobytu cizinců. Jak uvedl rozšířený senát v usnesení ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016 – 38, č. 3559/2017 Sb. NSS, „*při úvaze, zda uložením zvláštního opatření nebude zmařen výkon správního vyhoštění, je možno lišit situace, kdy je s cizincem teprve vedeno řízení o správním vyhoštění, a situace, kdy již cizinci bylo správní vyhoštění pravomocně uloženo, přičemž cizinec území ČR neopustil, ačkoli k tomu byl na základě rozhodnutí o vyhoštění povinen. V prve zmíněném případě není jisté, zda správní vyhoštění bude vůbec uloženo; správní orgán teprve na základě informací o dosavadním jednání cizince hodnotí, zda není dáno nebezpečí, že výkon případného rozhodnutí o správním vyhoštění bude cizincem mařen. Ve druhém případě je situace odlišná, neboť již existují konkrétní poznatky o tom, jakým způsobem se cizinec postavil ke své povinnosti opustit území na základě rozhodnutí o správním vyhoštění (srov. takto rozsudek ze dne 18. 7. 2013, č. 9 As 52/2013 - 34)*“.

[11] Z uvedeného usnesení dále vyplývá, že jakkoliv v případě cizinců, kteří nerespektovali již pravomocně uložené správní vyhoštění, bude zajištění spíše pravidlem, musí správní orgán vždy zvážit osobní, majetkové a rodinné poměry cizince, charakter porušení povinností souvisejících s vyhošťovacím řízením, jeho dosavadní chování a respektování veřejnoprávních povinností stanovených ČR nebo jinými státy EU (včetně charakteru porušení těchto povinností ze strany cizince). Správní orgán musí při svém rozhodování vycházet z konkrétního jednání cizince a posoudit jeho věc v souladu se zásadou individualizace.

[12] Ze správního spisu vyplývá, že stěžovatel na území České republiky pobýval od roku 1994 a měl zde povolení k trvalému pobytu. Mezi lety 2012 a 2013 byl stěžovatel opakovaně odsouzen pro přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. a) zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, v souvislosti s řízením motorových vozidel (trestní příkazy Obvodního soudu pro Prahu 2, sp. zn. 4 T 220/2012, Obvodního soudu pro Prahu 5, sp. zn. 2 T 124/2013, a Obvodního soudu pro Prahu 10, sp. zn. 4 T 127/2013). Dále byl v roce 2016 rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 2, sp. zn. 6 T 228/2015, odsouzen za pokus přečinu ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku. Stěžovateli byl poté trvalý pobyt zrušen a byl mu vydán výjezdní příkaz, od 25. 3. 2017 pobýval na území ČR neoprávněně. V roce 2017 se stěžovatel opakovaně dopustil přestupků proti majetku (krádeže).

[13] Rozhodnutím ze dne 13. 4. 2018 bylo stěžovateli uloženo správní vyhoštění podle § 119 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, neboť závažným způsobem narušoval veřejný pořádek. Stěžovatel toto rozhodnutí napadl odvoláním, žalobou a následně i kasační stížností, které byl přiznán odkladný účinek. Nejvyšší správní soud posléze rozsudkem ze dne 29. 10. 2019, č. j. 3 Azs 32/2019 – 25, kasační stížnost zamítl. Rozhodnutí o správním vyhoštění bylo vykonatelné dne 25. 11. 2019. Stěžovatel se dne 26. 11. 2019 dostavil na policii k řešení svého pobytu, ačkoli v té době už se neměl na území České republiky nacházet.

[14] Stěžovatel vede rodinný život se svou družkou (bývalou manželkou), která je občankou ČR. Nadále sdílejí společnou domácnost a rozvedli se kvůli exekucím, které jsou na stěžovatele uvaleny. V protokolu o podání vysvětlení dne 27. 11. 2019 stěžovatel k dotazu správního orgánu na disponibilní finanční prostředky uvedl: „*Nevím, kolik peněz bych byl schopen složit, nemám žádný příjem, mám společný účet s manželkou, ale nemám k němu kartu, když potřebuji peníze, řeknu si manželce.*“

Při podání vysvětlení stěžovatel dále sdělil, že nemá platný cestovní pas, neboť jej ztratil asi před 1,5 rokem a nový dosud nevyřídil (třebaže navštívil ambasádu v Berlíně).

[15] Shora popsané skutečnosti žalovaná zhodnotila zejména na str. 5 – 7 napadeného rozhodnutí ve vztahu k možnosti užití zvláštních opatření za účelem vycestování, konkrétní jednání stěžovatele tedy posoudila při zohlednění principu individualizace. Její hodnocení přitom odpovídá zjištěným okolnostem případu.

[16] Třebaže stěžovatel má v České republice zázemí v podobě družky (bývalé manželky), nelze zároveň přehlédnout, že od konce března 2017 pobývá na zdejším území neoprávněně a nerespекtoval ani pravomocně uložené a vykonatelné správní vyhoštění. Ostatně i v kasační stížnosti uvádí, že má zájem svůj rodinný vztah s družkou nadále udržovat v České republice a to navzdory skutečnosti, že nedisponuje žádným pobytovým titulem a byl pravomocně vyhoštěn. I toto vyjádření odpovídá hodnocení žalované, že uložení zvláštních opatření by s vysokou pravděpodobností svůj účel, tedy realizaci vyhoštění stěžovatele ve stanovené době, nesplnilo. Stěžovatel nadto během svého pobytu v posledních několika letech soustavně narušuje veřejný pořádek a dopouští se trestné činnosti a přestupků proti majetku, což je další okolností, kterou je třeba ve smyslu citované judikatury zohlednit.

[17] Tvrzení stěžovatele, že jeho družka ve správním řízení vyjádřila, že má dostatek finančních prostředků ke složení finanční záruky dle § 123b odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, nemá oporu ve správním spise. Stěžovatel naopak v řízení výslovně uvedl, že neví, kolik peněz by byl schopen složit, neboť nemá žádný příjem a o peníze si říká družce.

[18] Co se týče namítaného zásahu do rodinného a soukromého života, je třeba předeslat, že zajištění představuje omezení osobní svobody, a jde proto z povahy věci vždy o zásah do rodinného a soukromého života zajišťovaného cizince. V projednávaném případě byl stěžovatel omezen na svobodě na 90 dnů, což ovšem nelze považovat za dobu, která by mohla ohrozit udržení rodinného života stěžovatele. Stěžovatel pak v kasační stížnosti spojuje zásah do rodinného života se skutečností, že si přeje i v budoucnu žít v České republice, kterou jeho družka odmítá opustit. Důsledkem napadeného rozhodnutí je však omezení stěžovatele na osobní svobodě, nikoliv povinnost opustit území ČR. Tato povinnost stěžovateli plyne z rozhodnutí o správním vyhoštění, které však není předmětem tohoto řízení. Prostor pro posouzení přiměřenosti zásahu spočívajícím v povinnosti opustit území do soukromého a rodinného života stěžovatele je proto výhradně v řízení, které se týká správního vyhoštění, což ostatně vyplývá i z napadeného rozsudku. Tento stěžovatelův postoj však navíc pouze potvrzuje úvahu žalované, že uložené správní vyhoštění by i nadále mařil.

IV. Závěr a náklady řízení

[19] Napadený rozsudek není nezákonný z důvodů namítaných v kasační stížnosti a Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl podle § 110 odst. 1 s. ř. s.

[20] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti v souvislosti s tímto řízením nevznikly.

[21] Krajský soud ustanovil stěžovateli zástupcem advokáta Mgr. Umara Switata. Podle § 35 odst. 10 s. ř. s. zástupce ustanovený v řízení před krajským soudem, je-li jím advokát, zastupuje navrhovatele i v řízení o kasační stížnosti. Ustanovenému zástupci přiznal soud odměnu za jeden úkon právní služby (doplnění kasační stížnosti) ve výši 3.100 Kč [11 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 7, § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif], a dále paušální náhradu hotových výdajů za jeden úkon právní služby ve výši 300 Kč podle § 13 odst. 3 uvedené vyhlášky, celkem tedy 3.400 Kč. Částka v uvedené výši bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. září 2020

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu